

Krótkotrwałość pobytu w kilku miejscowościach a miejsce zamieszkania

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 05, maj 2018 00:24

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 2369

Zamieszkiwania przez krótki okres w kilku miejscowościach nie można wiązać z zamiarem stałego pobytu i koncentracji spraw życiowych w którymkolwiek z tych miejsc, co oznacza brak miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego.

por. postanowienie NSA z 2 marca 2018 roku, sygn. I OW 280/17

Powyższa teza została sformułowana na kanwie sporu kompetencyjnego dotyczącego pokrycia kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

W toku sporu sąd wskazał, że właściwość w zakresie obowiązku ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej określa art. 191 ust. 1-3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W pierwszej kolejności ponosi je powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej. Dopiero, jeśli nie można ustalić powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, zastosowanie znajduje zasada określona w ust. 2, zgodnie z którą właściwy jest powiat ostatniego miejsca zameldowania dziecka na pobyt stały. W ostatniej kolejności właściwy jest powiat miejsca siedziby sądu, który orzekł o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Przejście do kolejnych reguł określania właściwości uzależnione jest od wykazania, że nie da się jej ustalić w oparciu kolejno o przepis art. 191 ust. 1 i ust. 2 wymienionej wyżej ustawy.

Zgodnie z art. 26 § 1 Kodeksu Cywilnego miejscem zamieszkania dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską jest miejsce zamieszkania rodziców (tzw. domicilium necessarium), albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska lub któremu zostało powierzone wykonywanie władzy rodzicielskiej. W myśl zaś art. 26 § 2 k.c., jeżeli władza rodzicielska przysługuje na równi obojgu rodzicom mającym osobne miejsce zamieszkania, miejsce zamieszkania dziecka jest u tego z rodziców, u którego dziecko stale przebywa.

W stanie faktycznym leżącym u podstaw przywołanej sprawy dziecko pozostawało pod wyłączną władzą rodzicielską matki. Matka małoletniej w okresie bezpośrednio poprzedzającym umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w krótkich odstępach czas przebywała w różnych powiatach i województwach, co pozwoliło sądowi stwierdzić – w zgodzie z przywołaną na wstępie tezą – że matka nie ma miejsca zamieszkania, a tym samym nie jest możliwe ustalenie miejsca zamieszkania małoletniej w oparciu o regułę, określoną w art. 191 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Jako że małoletnia nie była nigdzie zameldowana na pobyt stały to w referowanej sprawie zastosowanie znalazł art. 191 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym – jeżeli nie można ustalić miejsca ostatniego zameldowania dziecka na pobyt stały – właściwy do ponoszenia wydatków jest powiat miejsca siedziby sądu, który orzekł o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.